

ZPRAVODAJ VESELICE

červen 2013 • 40

1. Slovo starosty obce
2. Plnění rozpočtu obce za rok 2012
3. Rozpočet obce na rok 2013
4. Výsledky prezidentských voleb
5. Co nového v revitalizaci Veselického dvora
6. Hospodaření Zem. a. s. Březno za rok 2012
7. Ptactvo našeho blízkého okolí (Břehule říční)
8. Za zvěř našich polí, luk a lesů (Jezevec lesní)
9. Písnička o Veselici z roku 1935 – Vzpomínka na Edu Doškáře
10. Poděkujeme přírodě
11. Vznik a rozvoj Mladé Boleslavi
12. Z Veselice přes Veliš do Jičína v době 30leté války a zpět 1. část
13. Černá kronika obce – OO PČR Dobruvice
14. Reakční článek o zřízení účtu pro přispěvatele na časopis
15. Informace z života v naší obci Novoroční pochod, Velikonoční nádivka
16. Informace o činnosti OÚ Veselice
17. Z činnosti SPOZ
18. Společenská kronika
19. Čtenářské dopisy a ohlasy
20. Přispěvatelé na časopis
21. Ohlédnutí za Velikonoce
22. Tiráž

SLOVO STAROSTY OBCE

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

toto vydání zpravodaje s pořadovým č. 40 Vám přináší zajímavé čtení článků z rukou našich dopisovatelů a členů naší redakční rady.

V čase vzniku tohoto mého článku probíhají přípravy na hasičskou soutěž za účasti jak členů sboru dobrovolných hasičů, tak dalších obyvatel obce.

V budově obecního úřadu a hospůdky došlo k výměně oken a hlavních dveří. Po této akci zbylo ještě dost práce, kterou se však podařilo společně zvládnout. Vymalování celé budovy a následný úklid probíhal o sobotách a nedělích, někdy i ve všední den. Natřeny jsou i vrata garáže hasičské zbrojnice, střecha, okapy i stožár na hadice. Opravený je vstup do budovy, kde byl vybetonován nový schod. Touto cestou děkuji všem účastníkům těchto akcí za jejich obětavou práci ve svém volném čase, kterého je snad u všech stále méně a méně.

Koncem měsíce března bylo dojednáno se ZaS Březno vyhloubení příkopů podél silnice v části obce „Malá strana“, který byl zanešený hlinou a voda vytékala na silnici. Z iniciativy manželů Bulířových došlo, s pomocí dalších občanů, k vyčištění příkopů od vyhozených věcí v trase od Bačálek až do Domousnic. Množství tohoto odpadu se nevešlo ani na dva vozíky za auto. Kromě běžně vídaných obalů rychlého občerstvení a obalů od nápojů se zde našly i kuriozity, nad kterými zůstává rozum stát: např. pneumatiky, mikrovlnná trouba či vysavač. Každý, kdo se zbavuje odpadu tímto způsobem, by se měl zamyslet, co tím způsobuje.

Obec Veselice a VaK Mladá Boleslav podali žádost na Krajskou hygienickou stanici o mírnější hygienický limit než stanovuje vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontrol pitné vody, pro ukazatel dusičnany ve veřejném vodovodu Veselice, jehož provozovatelem je Obec Veselice. Krajská hygienická stanice následně vydala rozhodnutí, kde stanovuje mírnější hygienický limit pro ukazatel dusičnany na dobu do 31. ledna 2016, do hodnoty max. 65 mg/l. Po dohodě s firmou Ochrana podzemních vod byly odebrány vzorky vody z několika zdrojů a vypracován návrh nápravy situace, příp. nalezení nových zdrojů pitné vody. Spočívá to ve zhotovení nového vrtu do hloubky 70 m, kde je voda nezávadná. Podle hydrogeologického průzkumu OPV je zvýšený obsah dusičnanů přisuzován zemědělské výrobě v minulosti, v období 60.-80. let minulého století.

Závěrem děkuji všem, kteří pomáhali při přípravách na oslavu výročí 115 let Sboru dobrovolných hasičů ve Veselici a následnou soutěž družstev 22. okrsku.

Přeji Vám všem příjemné a pohodové prožití nastávajícího léta a Vaší dovolené.

Miroslav Pažout, starosta obce

PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE ZA ROK 2012

PŘÍJMY (některé položky)			
	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	200 000,00	219 588,88	109,8
Daň z příjmu FO ze sam. činnosti	310 000,00	3 481,72	1,1
Daň z příjmu FO z kap. činnosti	15 000,00	22 588,85	150,6
Daň z příjmu právnických osob	200 000,00	219 607,77	109,8
DPH	500 000,00	440 907,06	88,2
Poplatek za likvidaci TKO	80 000,00	59 765,00	74,7
Poplatek ze psů	2 000,00	1 380,00	69,0
Správní poplatky	500,00	140,00	28,0
Daň z nemovitosti	205 000,00	209 402,53	102,1
Pitná voda – vodné	35 000,00	39 435,00	112,7
Úroky z vkladů	20 000,00	26 334,80	131,7
Neinvestiční příjmy dotace ze SR na správu	48 100,00	48 100,00	100,0
CELKEM	1 639 980,00	1 602 899,63	97,7

VÝDAJE (některé položky)			
	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
Pitná voda	57 000,00	45 244,00	79,4
Předškolní zařízení	5 000,00	5 690,00	113,8
Základní školy	55 000,00	86 198,00	156,7
Záležitosti kultury	10 000,00	4 890,00	48,9
Veřejné osvětlení	55 000,00	55 869,00	101,6
Sběr a svoz komunálního odpadu	90 000,00	125 169,00	139,1
Požární ochrana (dobrovolná část)	35 000,00	5 740,00	16,4
Zastupitelstva obcí	145 000,00	143 192,00	98,8
Činnost místní správy	210 000,00	175 577,83	83,6
Služby peněžních ústavů	12 000,00	12 527,00	104,4
CELKEM VÝDAJE	1 640 000,00	767 054,83	46,8

Závěrečný účet obce nebyl ke dni uzávěrky tohoto čísla zpracován, protože kontrola hospodaření obce je plánována až 28. května 2013.

ROZPOČET OBCE NA ROK 2013

Projednáno v obecním zastupitelstvu a schváleno na zasedání zastupitelstva obce dne 21. února 2013. Přijatý rozpočet obce na rok 2013 je **vyrovnaný**.

Rozpočet

Příjmy celkem	1 311 100,00
v tom: Daňové příjmy	1 187 600,00
Nedaňové příjmy	80 000,00
Přijaté dotace	43 500,00
Výdaje celkem	1 311 100,00
v tom Běžné výdaje	1 074 000,00
Kapitálové výdaje	237 100,00

PŘÍJMY:

Název	hodnota v Kč
Daň z příjmu fyz. osob ze záv. činnosti	220 000,00
Daň z příjmu fyz. osob ze sam. činnosti	3 000,00
Daň z příjmu fyz. osob z kap. činnosti	25 000,00
Daň z příjmu právnických osob	215 000,00
DPH	440 000,00
Poplatek za likvidaci TKO	70 000,00
Poplatek ze psů	1 300,00
Odvod výtěžek. z loterií	3 000,00
Správní poplatky	300,00
Daň z nemovitosti	210 000,00
Daňové příjmy celkem	1 187 600,00
Pitná voda – vodné	40 000,00

Pohřebnictví – pronájem hrobového místa	4 400,00
ECO – COM – zpětný odběr	6 000,00
Správa – pronájem prostor	3 600,00
Úroky z vkladů	26 000,00
Nedaňové příjmy celkem	80 000,00
Neinvestiční přijaté dotace ze SR na správu	43 500,00
Přijaté dotace celkem	43 500,00
CELKEM PŘÍJMY	1 311 100,00

VÝDAJE

Název	hodnota v Kč
Provoz veřejné sil dopravy	60 400,00
Pitná voda	62 500,00
Odvod a čištění odpadních vod	237 100,00
Předškolní zařízení	5 000,00
Základní školy	90 000,00
Místní rozhlas	10 000,00
Záležitosti kultury	10 000,00
Veřejné osvětlení	70 000,00
Sběr a svoz komunálního odpadu	125 000,00
Péče o vzhled obce a veřejné zeleně	5 000,00
Požární ochrana (dobrovolná část)	60 000,00
Zastupitelstva obcí	147 000,00
Činnost místní správy	404 000,00
Služby peněžních ústavů	13 000,00
Pojištění	12 100,00
CELKEM VÝDAJE	1 311 100,00

VÝSLEDKY PŘÍMÉ VOLBY PREZIDENTA ČR

Prvního kola volby prezidenta ve dnech 11. a 12. ledna 2013 se v naší obci zúčastnilo 67 voličů, což je 62,96 % voličů zapsaných ve stálém volebním seznamu.

1. Jiří Dienstbier	2 hlasy	32,84 %
2. Miloš Zeman	18 hlasů	26,87 %
3. Jan Fischer	9 hlasů	3,34 %
4. Karel Schwarzenberg	6 hlasů	8,96 %

5. Vladimír Franz	5 hlasů	7,46 %
6. Taťana Fischerová	3 hlasy	4,48 %
7. Zuzana Rothová	2 hlasy	2,99 %
8. Přemysl Sobotka	2 hlasy	2,99 %

Druhého kola (25. a 26. ledna 2013) se účastnilo 61 voličů (57,01 %) z nichž 46 dalo svůj hlas Milošovi Zemanovi (75,41 %) a 15 Karlu Schwarzenbergovi (24,59 %)

CO NOVÉHO V REVITALIZACI VESELICKÉHO DVORA

Vážení přátelé,

ptáte se co nového na naší farmě? Spousta práce. Opravujeme budovy, plotíme, obnovujeme cestu, chystáme novou střechu a pracujeme na stavebním povolení na opravu bývalého kravína.

Potřebovali bychom, aby čas plynul pomaleji a mohli jsme stíhat všechno, co potřebujeme. Možná proto je stále trochu zimní počasí.

Přes všechno jsme už stačili zasázat brambory a to s vlastní technikou. Budeme moci našim zákazníkům nabídnout chuťově vynikající a odolné odrůdy Princess, Rosara, Dali a Granola, které se navíc nechají dlouho skladovat. Už nyní přijímáme objednávky a pro obyvatele Veselice nabízíme navíc 10 % slevu, která platí i na palivové dřevo.

Do podzimu dokončíme oplocení a vysázíme sady s jabloněmi, hrušněmi a dalšími ovocnými stromy. Zelenina nám jde zatím pomalu. Už víme, že nemůžeme čekat na

dobré počasí, ale už v lednu vysévat do teplého pařníku. Jedna zkušenost a bude jich víc. Alespoň máme pěkné vyvýšené záhony.

Brzy také přibudou do našeho týmu slepice a ovečky. Slepice (Česká slepice zlatě kropenatá) jsou původním plemenem, které se v Česku chová po staletí.

Připravujeme webové stránky, které si budete moci prohlédnout na Internetu.

Zatím přežeme z Permafarma Veselice krásné léto.

Inzerce:

Permafarma Veselice:

dub (kuláč) polena 1 m	1 100 Kč za PRMR
bříza (kuláč) polena 1 m	900 Kč za PRMR
Prostorový metr rovnáný – PRMR: prostor 1x1x1m urovnaného dřeva	

Kontakt: 602 404 355

Mgr. Tomáš Franěk

VÝSLEDKY ZEMĚDĚLSKÉ A.S. BŘEZNO V ROCE 2012

Rok 2012 byl, jak pro celý sektor zemědělství, tak i pro Zemědělskou a.s. Březno, z pohledu dosaženého hospodářského výsledku pozitivní.

Podle statistiky dosáhlo zemědělství v ČR zisku ve výši 10 miliard korun. V Zemědělské a.s. Březno byl vytvořen zisk za rok 2012 ve výši 3,9 mil.Kč.

Na tento hospodářský výsledek měl v uplynulém roce vliv především meziroční nárůst cen u rostlinné produkce a dobré výnosy u jarních tržních plodin, především slunečnice, kukuřice a cukrovky.

Povětrnostní podmínky jsou důležitým faktorem ovlivňující hospodaření především v rostlinné výrobě a následně pak i v živočišné výrobě. V průběhu minulého hospodářského roku, od doby zakládání porostů v roce 2011 až po sklizeň v roce 2012, se firma musela vypořádat s několika extrémními projevy počasí, které ovlivnily ekonomiku pěstování jednotlivých plodin. Zakládání porostů ozimých plodin, především ozimé řepky, bylo poznamenáno nadnormálními srážkami v druhé polovině předloňského roku (červenec, srpen).

Od konce září docházelo pak k výraznému poklesu srážek, listopad byl dokonce nejsušším měsícem za posledních 200 let a nedostatek srážek byl doprovázen nadnormálními teplotami až do konce ledna 2012. Na přelomu ledna a února 2012 se výrazně ochladilo a pak panovaly silné holomrazy, které především poškodily porosty ozimé řepky, kde omrzla většinu listů a byly poškozeny

i kořenové krčky rostlin. Rovněž byly silně poškozeny také ozimé ječmeny.

Jarní suché a teplé počasí pak umožnilo uspokojivě založit většinu porostů jařin. Jarní mrazíky, které nás každoročně „zlobí“, v loňském roce poškodily především kvetoucí ozimou řepku. Jinak pro jarní plodiny byl průběh klimatických podmínek vcelku příznivý, což se následně odrazilo v jejich dobrých výnosech. Kladně lze hodnotit vcelku příznivé žňové klimatické podmínky. Po minulých letech byly včas sklizeny všechny žňové komodity, což se především projevilo ve velmi dobré kvalitě ozimé pšenice. Skoro veškerá produkce byla sklizena v potravinářské kvalitě.

Na podzim roku 2011 byly osety pozemky ozimými plodinami ve výši 1 173 hektarů, z toho řepka na 389 ha, ozimá pšenice na 634 ha a ozimý ječmen na 150 ha. V jarních měsících musela být zaorána část vymrzlých pozemků po únorových holomrazech (řepka, pšenice, ječmen). Obecně lze konstatovat že výnosy ozimých plodin byly zhruba o 15-25% nižší než v roce 2011. Tento výpadek byl nahrazen v tržbách s meziročním nárůstem cen rostlinných komodit. Řepka se realizovala za 12 500 Kč/t, krmná pšenice za 5 100 Kč/t, potravinářská pšenice za 5 600 Kč/t. Jako každoročně část produkce z rostlinné výroby byla prodána v žňových měsících a další část až po novém roce. Se zvýšenými odbytovými cenami plodin se však zvýšily i vstupy do výroby, především hnojiva (cca 15%) a nafta (cca 10%).

V rostlinné výrobě byly v roce 2012 pěstovány tyto plodiny:

ozimá pšenice	634 ha	kukuřice	180 ha
ozimý ječmen	150 ha	vojtěško-trávy	184 ha
ozimá řepka	389 ha	cukrovka	75 ha
slunečnice	130 ha		

Pro mléko, jako komoditu v Zemědělské a.s. Březno s nejvyššími tržbami, nebyl tento hospodářský rok příliš příznivý. Setkaly se tu dva faktory, které působí na rentabilitu v produkci mléka, a to cena, která se propadla opětovně hluboko pod 8 korun a razantní nárůst veškerých nakupovaných surovin pro krmné směsi, především dusíkatých koncentrátů a obilovin. Po celý rok 2012 jsme realizovali celou produkci mléka jako v minulosti, přes Družstvo Pragolaktos v mlékárně Pragolaktos.

Cena mléka se v roce 2012 vyvíjela následovně: leden 8,37 Kč/l, duben 7,67 Kč/l, červen- srpen 7,22 Kč/l a postupně se cena mléka koncem roku dostala na hranici 8 Kč/l. Aktuální cena mléka činí 8,25 Kč/l. Tato cena je samozřejmě vyšší než v pololetí loňského roku, ale náklady na produkci mléka jsou oproti předloňsku v úplně jiné cenové relaci.

Celková dodávka mléka byla v loňském roce 3.861.001 litrů mléka za průměrnou cenu 7,67 Kč za litr mléka. Celková dodávka meziročně stoupla o 26.615 litrů mléka.

Se současnou produkcí mléka však firma není spokojena a podniká opatření k jejímu zvýšení. Jedním z hlavních opatření je rekonstrukce staveb pro chov skotu na farmě Židněves, ke zlepšení chovatelských podmínek pro ustájená zvířata. Dále je snaha zkvalitnit objemová krmiva, která jsou produkována v rostlinné výrobě.

V roce 2012 bylo prodáno 82 kusů chovných krav na 1.až 3.laktaci do Polska za průměrnou cenu 30.000 Kč za kus. Tyto tržby nám alespoň zčásti nahradily výpadek v tržbách za mléko.

K 31. 12. 2012 byly chovány tyto kategorie skotu:

dojnice	415 ks	jalovice v OMD	174 ks
vys. jalovice	35 ks	býci na výkrm	82 ks
sav. telata	209 ks	plemenný býk	1 ks
telata v teletnicích	104 ks		

V roce 2012 bylo prodáno 93 kusů mléčných telat o průměrné hmotnosti 66 kg v průměrné realizační ceně 66 Kč za kilogram živé hmotnosti.

Dále byly dodány na jatky tyto kategorie skotu:

kategorie	ks	prům. hmotnost	prům. real. cena Kč/kg
Jat. krávy	99	530 kg	28,62 Kč
Jat. jalovice	10	465 kg	34,36 Kč
Jat. býci	109	717 kg	46,06 Kč

Již druhým rokem firma nerealizuje chov prasat a to z důvodu podvýrobních cen za jatečná prasata. Tento stav je již dlouhodobý a producenti vepřového masa jsou nuceni postupně ukončovat svou činnost.

Přestože současný stav není pro živočišnou výrobu příznivý, firma se snaží investovat do chovu krav nemalé finanční prostředky, které by měly zajistit konkurenceschopnost ve výrobě mléka. Firma je přesvědčena, že živočišná výroba neodmyslitelně patří do zemědělského podnikání v krajině a že stávající jev ve snižování počtu zvířat chovaných v republice se zastaví a konečně přidaná hodnota ve stájích vytvářená, bude také lépe ohodnocena. Nelze připustit stav, který vznikl v chovu prasat, kdy v roce 2010 bylo v republice 2 miliony kusů prasat a v loňském roce tyto stavy klesly až na 1 milion kusů. Ceny prasat v České republice jsou jedny z nejnižších v Evropě a přesto se dováží ještě levnější maso od sousedů.

Nejvýznamnější investice v živočišné výrobě, což je rekonstrukce staveb pro chov skotu v areálu farmy v Židněvsi, by měla být ukončena ve 3. čtvrtletí letošního roku. Dále byly v rostlinné výrobě pořízeny tyto stroje: podmiřák Lemken Rubín a rozmetadlo ZDT.

Letošní rok pro Zemědělskou a.s. Březno se po stránce ekonomické doposud vyvíjí vcelku příznivě. Rozhodující vliv na celoroční hospodářský výsledek budou mít výsledky rostlinné výroby, tržby ze žňových komodit a z živočišné výroby to pak bude produkce a cena mléka.

Přejme Zemědělské a.s. Březno zdar v jejich veškerém konání, neboť bez jejich úspěšné práce by nám nejen chyběly jejich výrobky, ale také by hynula naše krajina a celá příroda.

*Článek z výroční zprávy Zemědělské a.s. Březno zpracoval
Ing. Jiří Campř*

PÍSNÍČKA O VESELICI Z ROKU 1935 – VZPOMÍNKA NA EDU DOŠKÁŘE

V publikaci k výročí 400 let Dolního Bousova, ve které jsem před léty listoval, v kapitole nazvané „Kdo je kdo v dějinách Dolního Bousova a okolí“, je uvedeno jméno Doškář Eduard a pod jeho jménem jsou tyto údaje: „nar. 27. 8. 1903, zemřel 6. 3. 1942 v Německu, absolvent obchodní akademie, pracoval jako úředník v Liberci, v Brně, v Praze a v Dolním Bousově. Psal verše a povídky, v letech 1929–1933 též kroniku města. Za okupace byl obviněn z nepřátelství vůči Říši, byl uvězněn a zahynul“. Tolik v záznamu knihy.

K tomu jsem si tenkrát dodal: Doma jsem o Edovi Doškářovi slyšel jako o kamarádovi Veseláků a snad i jako o jednom z režisérů veselických ochotnických divadelních představení. Knihu o Dolním Bousově jsem pak odložil. Po létech, když jsem se probíral v písemnostech z pozůstalosti po rodičích, vypadl mi z obálky rozpadající se zažloutlý list papíru s ručně psaným textem písničky „Ta naše vesnička“. Dole pod textem pak čtu vlastnoruční podpis: „Eda Doškář, Bousov, 24. 1. 35“. A tak, milí Veseláci, připojme si k výše uvedenému stručnému životopisu pana

Edy Doškáře ještě toto: „Kamarád Veseláků a autor písničky o Veselici“, kterou si dneska můžeme zanotovat přímo z jejího, téměř 80 let starého originálu, který v kopii při-

kládám. Zároveň také vzpomeňme autorových nedožitých 110. narozenin, které na rok 2013 připadají.

Láďa Matoušek

Ta naše vesnička.

Melodie: Písnička z mládí (Hvízdálek)
Refrén: Jen jednou do kola

Pod černý les, tak jako by stulena
vesnička se světu ukrývá
lidská duše často - žitím znavena
ráda se zas na ní podívá.
Podívá se píše na tu rodnou stráň
že se srdcem srostla od mládí
Rodná vůle znavenou lidskou skrání
měkkou rukou matky pohladí.

2)

A když osud do světa tě odloučí
dá ti poznat tíhu svojich béd
ve vzpomínkách duše ráda zabloudí
do té stráně pod černý les zpět.
Každý ptáček má to svoje hnízdo rád
každý zpívá svoji písničku
ba i člověk chce se k svému hnízdu vrátit
a má rád tu malou vesničku.

3)

Svět je samá krása, samá nádhera
život v něm jak voda uhání
u nás aleticho svatě z večera
ruší jenom zvonek klekání.
Miliony nechcem, ani tisíce
není zlato všecko, co se sklívá
nám postačí naše chudá vesnička
která na stráni pod lesem spí.

Refrain ke každému odstavci:

Vesničko schoulená veselkým pod lesem
vzpomínku na Tebe světem si ponese
nic za Te nemůže náhradu dát
proto Te vesničko nad vše mám rád.

Eda Doškář
Bousov, 24.1.35.

Ta naše vesnička. Melodie: Písnička z mládí (Hvízdálek)

Refrén: Jen jednou do kola

1)

Pod černý les, tak jako by stulena
vesnička se světu ukrývá
lidská duše často žitím znavená
ráda se zas na ní podívá.
Podívá se na tu rodnou stráň
jež se srdcem srostla od mládí.
Rodná vůle znavenou lidskou skrání
měkkou rukou matky pohladí.

2)

A když osud do světa tě odloučí
dá ti poznat tíhu svojich béd
ve vzpomínkách duše ráda zabloudí
do té stráně pod černý les zpět.
Každý ptáček má to svoje hnízdo rád
každý zpívá svoji písničku
ba i člověk chce se k svému hnízdu vrátit
a má rád tu malou vesničku

3)

Svět je samá krása, samá nádhera
život v něm jak voda uhání
u nás aleticho svatě z večera
ruší jenom zvonek klekání.
Miliony nechcem, ani tisíce
není zlato všecko, co se sklívá
nám postačí naše chudá vesnička
která na stráni pod lesem spí.

Refrén ke každé sloce

Vesničko schoulená veselkým pod lesem
vzpomínku na Tebe světem si ponese
nic za Te nemůže náhradu dát
proto Te vesničko nad vše mám rád.

Eda Doškář
Bousov, 24.1.35

PTACTVO NAŠEHO BLÍZKÉHO OKOLÍ

Břehule říční (Riparia riparia)

Břehule říční je malý hnědý ptáček, patřící do čeledi vlaštovkovitých. Od vlaštovek je lehce rozeznatelná, neboť je nejmenší ze své čeledi a na bílé spodní straně těla má hnědý pruh.

Její délka je nanejvýš 13 cm. V souladu se svým názvem se nejraději zdržují na strmých pobřežních stěnách v pískovnách, ale také vyhledávají i příkré hlinité břehy. Tam si vždy, oba partneři společně, s poměrně velkou námahou, pomocí nohou a zobáků, vyhlubují až 50 cm dlouhé hnízdní nory. Chodbu na

konci rozšiřují a konec dutiny vystylají čerstvým peřím. Rádi se sdružují do větších kolonií, čítajících až stovky párů.

Hnízdí v květnu a v červnu. Samice snáší 4-5 vajec. Po 14-16 denním sezení se líhnou mladé, které zůstávají v noře 20-22 dní. Po vylétnutí se i nadále zdržují v okolí hnízda. Potravou jsou jim létající hmyz, hlavně komáři. Loví hlavně večer a až dlouho po západu slunce. Protože lovný hmyz se u nás v zimě nevyskytuje, břehule je tažný pták, který přezimuje v teplých krajích, hlavně v severní Africe.

Tato malá hnědá vlaštovka je velice užitečná a zaslouží si naši všeobecnou ochranu. Proto také byla pro letošní rok vyhlášena ptákem roku. **Josef Antoš, Řitnice**

ZA ZVĚŘÍ NAŠICH POLÍ, LUK A LESŮ

Jezevec lesní (Meles meles)

Jezevec lesní je šelma v naší přírodě běžně rozšířená. Je to největší šelma z čeledi lasicovitých, která váží až 20 kg a dosahuje délky bez ocasu až 85 cm.

Ačkoli se jedná o zvíře všeobecně známé, málokdo jej viděl na vlastní oči. Jezevec je totiž aktivní převážně v noci. Přes den se ukrývá v rozlehlých podzemních norách, které jsou hluboké i několik metrů. Jezevec v nich tráví i celou zimu v tzv. nepravém zimním spánku.

Nepřavím proto, že mu neklesá tělesná teplota a několikrát za zimu se pak probouzí, noru opouští, aby se venku prošel, napil a vyprázdnil.

Jezevec je, na rozdíl od lišky, velice pořádný a své obydlí udržuje ve vzorné čistotě.

Jezevec je sice šelma, ale obdobně jako medvěd, je všežravec, který nepohrdne ničím co je k snědku. V jeho jídelníčku se najdou hraboši, slimáci, žížaly, ptačí vejce, mláďata drobné zvěře, ale také kořínky, žaludy, semena a různé lesní plody.

Páření jezevců se nazývá chrujení a probíhá v červenci. Vždy po devíti měsících utajené březosti samice vrhne 3-5 slepých a holých mláďat. Tato prohlédnou za tři týdny po vrhu. Mláďata se drží se svoji matkou poměrně dlouho. Kojení probíhá asi 10 týdnů a osamostatňují se asi po pěti měsících. Dospělosti dosahují po 1,5 - 2 letech. Dožívají se až 15 let.

Někdo by mohl považovat jezevce za užitečného. Avšak, dle mého názoru, při úbytku drobné zvěře a na zemi hnízdících ptáků, převažuje jím působená škoda nad prospěchem. U nás jeho ochrana proti lovu je stanovena na období prosinec až září. Možno ho lovit jen v měsících říjnu a listopadu.

Jeho sádlo je ceněnou ingrediencí v domácím léčitelství. Jeho maso je dobře konzumovatelné po veterinárním vyšetření a tepelném zpracování. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že tato upečená zvěřina je výborná delikatesa.

Z uloveného jezevce lze zpracovat téměř vše, i vyčiněná kůže je pěknou předložkou.

Miloslav Konývka, hajný – Záhuby

PODĚKUJME PŘÍRODĚ

Letošní zima nás skutečně potrápila. Nevídné, ponuré počasí určitě nepřispělo k naší dobré náladě, chuti do práce a možná i do života. Dobře si vzpomínám, jak jsem natěšená nedávno horko těžko hledala „něco zeleného“ do velikonoční nádivky. Je květen a příroda dohání, co se dá. Pojdme se společně podívat, co nám v této době nabízí k odstranění nebo alespoň utlumení našich neduhů, k celkovému zlepšení

nebo upevnění našeho zdraví, ale i k ochutnání nějaké té bylinkové speciality:

Kopřiva dvoudomá (Urtica dioica)

Sbírá se list nebo nať, někdy i oddenek či květ. Drogu je možné sbírat od jara do září, nejlépe však od jara do konce května, kdy bývá nejučinnější. Suší se co možná nejrychleji ve stínu. Je široce využívána v léčitelství, v gas-

tronomii, ale i v kosmetice. Je i důležitou částí potravy drůbeže.

Využití:

Oblast léčitelství

Kopřiva dvoudomá je sbírána jako léčivá rostlina. Použití kopřivy v léčitelství je velmi rozmanité: Chlorofyl působí povzbudivě na metabolismus a zároveň působí proti chudokrevnosti. Dále působí jako antirevmatikum, protizánětlivě, dezodoračně a urychluje hojení ran. Kopřivová droga také účinkuje jako kardiotonikum, antidiabetikum (při lehčích formách cukrovky, kdy ještě není nutné píchat

si inzulín), protiprůjmově, antivirově (zejména proti virům chřipky), podporuje činnost slinivky a vaječnicků, pomáhá při bronchiálním astmatu, působí močopudně, zastavuje krvácení, zlepšuje prokrvení vnitřních orgánů, osvědčila se i při chorobách jater, žlučníku a ledvin i jako prostředek podporující tvorbu mateřského mléka. Kořene se užívá zejména zevně proti vypadávání vlasů, samčí květy údajně zvyšují plodnost mužů. Kopřiva se nejčastěji podává ve formě odvaru nebo nálevu. Za mírně toxické jsou považovány jen čerstvé rostliny, které způsobují na pokožce pálení a puchýřky. Sušením nebo varem se však toxické látky ničí a kopřivu lze pak podávat i dlouhodobě a bez jakýchkoliv kontraindikací.

mužů. Kopřiva se nejčastěji podává ve formě odvaru nebo nálevu. Za mírně toxické jsou považovány jen čerstvé rostliny, které způsobují na pokožce pálení a puchýřky. Sušením nebo varem se však toxické látky ničí a kopřivu lze pak podávat i dlouhodobě a bez jakýchkoliv kontraindikací.

Gastronomie

Jako důležité obohacení potravy se čerstvě nasekané listy kopřivy přidávají do potravy drůbeže a je doporučována ke konzumaci lidem, považována je za doplněk mezi kořením a zeleninou. Je vhodná k výrobě špenátu, k okoření jarní polévky. Přidává se též do nádivky či jako příloha k masu. Existují také kopřivová piva.

Jiné využití

Je považována za přadnou rostlinu, kopřivová vlákna jsou ovšem podřadné kvality. Také se z kopřiv dělávají šampony.

Před kopřivou se určitě pokloňme!

Kontryhel obecný (*Alchemilla vulgaris*)

Je to běžně se vyskytující vytrvalá bylina s mnoha příbuznými druhy. Dorůstá výšky 15–45 cm, má okrouhle ledvinité, málo zvlňené listy. Kvete drobnými, nažloutle zelenými květy.

Využití:

Listy a nať podle potřeby, nadzemní části se sbírají v létě a suší venku.

Oblast léčitelství

Spařená rostlina jako čaj, který se pije pro úpravu menstruace, pro podpoření otěhotnění nebo proti potížím při menopauze. Odvar z listů a zábaly při hojení ran a tlumení zánětů.

Gastronomie

Mladé listy, natrihané na malé kousky, se přidávají do bylinných salátů.

Jiné využití

Vyluhované sušené listy se používají jako svíravý prostředek k napařování obličeje při akné.

Křišťálové kapky vody v listech kontryhelu odedávna inspirovaly básníky.

Pivoňka (*Paeonia*)

Ríkalo se jim také mariánské růže. Mají nádherné velké rudé, růžové či bílé květy. Pivoňky nesměly chybět na žádné venkovské zahrádce

Využití:

Oblast léčitelství

Pro léčivé účinky se sbírá kořen a květ. Čaj z květů se užívá proti kašli, bolestem, při dně, křečích a při silné a nepravidelné menstruaci. Čaj z kořene se užívá při astmatu, epilepsii, bolestivé dně, ledvinových kolikách, nemocech ledvin a proti křečím.

A to je pro dnešek vše, je to jen zlomek toho, co je všude kolem nás a co mnohdy považujeme za něco obyčejného a zcela zbytečného. Je tomu ale opravdu tak? Vyzkoušejte, a možná si odpovíte sami.

Tak zase příště!

Eva Konývková,
čerpáno z vlastních zkušeností
a z www.wikipedia.cz

VZNIK A ROZVOJ MLADÉ BOLESLAVI

V článku jsou využity též údaje z knihy Karla Ševčíka - „Čtení v Mladé Boleslavi“.

Archeologové a historici podali mnoho důkazů o osídlení Mladoboleslavska. Prokázali, že po Keltech a Germánech zdejší kraj osídlili Slované. Usazovali se v místech, která považovali za nejvhodnější pro život. Většinou při březích vodních toků a na křižovatkách cest. S ohledem na bezpečnost využívali vyvýšená místa, která jim umožňovala přehled o okolí. Takovým místem v té době bylo hradiště vybudované poblíž řeky Jizery a Klenice, na kopci dnes nazývaném Chlum. Mělo výbornou polohu, lichoběžníkový půdorys a ze dvou stran bylo chráněno srázem. Toto hradiště bylo postupně zpevněno dřevohlinitými valy.

V 8.-9. století zde žili obyvatelé kmene Charvátů.

V 9.-10. století v naší zemi probíhal postupný proces sjednocování slovanských kmenů pod vládu kmene Čech (Přemyslovců).

Pověst o boji mezi křesťany Přemyslovci a pohany Charváty tuto verzi potvrzuje. Kniže Boleslav II., nazývaný Mladý, v této bitvě zvítězil. Nad soutokem Jizery a Klenice, na srázném skalním útvaru, vybudoval dřevěný hrad. Kolové hradby byly postupně zpevněny kameny a zeminou. První písemná zpráva o Mladoboleslavském hradu pochází z roku 1130. Ještě méně informací mají historici o osadě, která vznikla pod hradem. Rovněž kronikář Dalimil dokazuje, že tento hrad založil Boleslav II. - Mladý. Tržní osada pod hradem je ve 14. století uváděna jako městečko Boleslav Mladá. Nacházela se na důležité cestě vedoucí ze Středních Čech podél řeky Jizery. Značný příjem měla z celních poplatků. Příznivý rozvoj hradu i městečka ukončily válečné události, vpády Braniborů a boje mezi panstvem. Boleslavský hrad byl zcela zničen. Městečko pod hradem bylo postupně obnoveno, rozvíjelo se a zaujalo významné místo hospodářského střediska v Pojizeří.

V roce 1318 se Boleslavův pobořený hrad a městečko dostaly do držení mocného rodu pánů z Michalovic. Ti vybudovali poblíž, na protějším břehu Jizery, mohutný zděný hrad Michalovice. I když na boleslavském hradu nesídlili, zasloužili se o jeho obnovu.

V roce 1334 se Mladá Boleslav rozrostla v město a obdržela městská práva. V roce 1391 udělil král Václav IV. městu právo pořádat trhy. Rod Michalovců po dvě století kladně ovlivňoval rozvoj Mladoboleslavského kraje.

Po ukončení husitských válek se od roku 1450 stal držitelem hradu a města Mladé Boleslavi rod Krajířů z Krajku. Tento rod byl přívržencem církve Jednoty bratrské a 170 let dobře řídil a ovlivňoval směr rozvoje celého kraje. Město Mladá Boleslav se stalo jedním z center církve Jednoty bratrské v Čechách. V roce 1600 se město vykoupilo z područí šlechty. Císař Rudolf II. udělil Mladé Boleslavi privilegium a zařadil ji mezi města královská.

V roce 1620 po bitvě na Bílé Hoře ovládl na 300 let Českou zem rod Habsburků. Jednota bratrská jako církev byla zakázána a její členové byli ze země vypuzeni, nebo násilím přinuceni k přestoupení k víře římskokatolické. Následnými represemi bylo nejvíce postiženo právě Mladoboleslavsko.

Následující třicetiletá válka a války další, které tu museli lidé prožít, přinesly obyvatelům obrovská utrpení, strádání a bídu. Částečné zlepšení nastalo v 18. století po zrušení nevolnictví a roboty. Lidé se začali stěhovat za prací do měst. Dochází k postupnému rozvoji obchodu, textilní a průmyslové výroby a k budování silniční a železniční sítě.

Největšího rozmachu město Mladá Boleslav dosáhlo za 1. československé republiky a zejména po druhé světové válce. Postupně zde byly vybudovány nové úřady, školy, obchody a výrobní podniky. Obrovský význam mělo postupné vybudování velkého automobilového závodu. Ten v současnosti s pobočnými podniky zaměstnává přes 16 tisíc pracovníků a má rozhodující podíl na hospodářské a životní úrovni Mladoboleslavska. V této době byla postupně provedena rovněž generální oprava a renovace Boleslavského hradu, který se stal dominantou města. V současnosti je zde umístěn městský archiv a muzeum. Na vysoké úrovni je dnes město Mladá Boleslav také v oblasti kultury a sportu.

Přejme městu i jeho obyvatelům, aby se jim i v budoucích letech stále dobře žilo.

Rudolf Dufek, dopisovatel Zpravodaje

Z VESELICE PŘES VELIŠ DO JIČÍNA V DOBĚ TŘICETILETÉ VÁLKY A ZPĚT DO ČECH V ROCE 2013

Do Jičína s manželkou jezdíme rádi pro klid a pohodu, kterou ve městě vždy cítíme. Jednou u kávy v předzahrádce cukrárny na náměstí přišla řeč na Valdštejna. Matné vzpomínky na školní dějepis, kde byl označován přivlastky zrádce, kariérista a bezohledný povýšenec, mi nějak ve spojení s Jičínem neseseděly.

Abych si udělal ve věci jasno, vydal jsem se za Valdštejnem do historie přes dobovou literaturu. Na začátku mě ani nenapadlo, že se valdštejnská historie dotkne i obce Veselice, kde také po krátkém úvodu začneme příběh událostí z doby třicetileté války.

Politika evangelických stavů v Českém království po vytvoření stavovské konfederace v roce 1619, dle ústavy patřící v té době k nejmodernějším ve střední Evropě, dospěla až k prohrané bitvě na Bílé Hoře 8. listopadu 1620.

Představa, že nově zvolený český král Fridrich Falcký, vlivem přízně s předními protestantskými panovnickými rody především v Anglii a Švédsku, stavovské věci pomůže, byla lichá. Mezi stavy nepanovala ani jednota názorů na povstání a rovněž byla podceněna podpora Španělska a bavorského kurfiřta císaři. Krátká bitva skončila krutou porážkou s nedozírnými následky pro celé české království, na dlouhou dobu. Konflikt se v Evropě rozrostl na válku třicetiletou, válku románsko-katolického jihu proti protestantskému severu. Představitelé okolní šlechty, páni na panství svijanském, mnichovohradištském a na Pecce u Nové Paky, stáli na straně povstání a byli první, kteří krutost porážky poznali, neb v roce 1621 skončili na staroměstském popravišti. Jan Smiřický ze Smiřic pán na Hrubé Skále a Jičíně se bitvy nedožil a jeho majetek se z části

jako dědictví a z části jako zakoupený konfiskát dostává do majetku Albrechta z Valdštejna. Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu, pán na Veliši, spolu s králem Fridrichem, prchl ze země a nejprve se usadil ve Slezsku. Dál zůstával v odboji proti císaři, převážně ve službách švédského krále. Pak byl v nepřítomnosti v Praze odsouzen k smrti a jeho jméno kat přibíl na šibenici.

Veselice

Ves Veselice byla rozdělena mezi panství domousnické a kostecké. Pánem na domousnickém dílu Veselice, se zemanským dvorem a tvrzí, 4 selskými grunty a 7 chalupami, byl Petr Kouč rytíř z Kouče. Pocházel ze staré vladyské rodiny, ze vsi Kouč (Chouš) na bývalém bílinském panství na Litoměřicku. Koučové podpořili aktivně povstání. Pánem na kosteckém dílu Veselice se 4 většími selskými grunty, 2 chalupami a samotou Rychnov, s 1 selským gruntem a 1 chalupou, byl pan Vilém z Lobkovic na Bílině a Kostí, patřící jako katolík k stavovské opozici.

Po prohrané bitvě na Bílé Hoře, vedle hrdelních trestů předních vůdců povstání, bylo přistoupeno ke konfiskacím jejich majetku, a také majetku drobné šlechty a osob, které povstání podporovaly. Častým trestem bylo zabavení jen určitého dílu majetku, který byl uplatňován převážně u osob katolických, které podpořily konfederaci třeba jenom svým podpisem, nebo odevzdáním daní ve prospěch krále Fridricha Falckého. To se týkalo i Koučů.

Petr odjel ze země do Drážďan a tam v roce 1629 zemřel. Jeho syn Jan Oldřich byl pro účast na vzpouře odsouzen 17. března 1623 ke ztrátě 1/3 majetku a tak mu byly ves, statek a tvrz Domousnice, Rabakov a Čížovky s 14 poddanými, dvěma dvory poplužními, vinicí, 32 rybníky a 72 lečí lesa v ceně 46 620 kop míšeňských odňaty ke Koruně české. (Přičemž o Veselici se v konfiskačním protokolu nic neuvádí). Panství, zřejmě jako celek i s Veselicí byl prodán 27. září 1623 paní Polyxeně z Lobkovic, sedící na zámku v Roudnici.

Dvou dílů z celkové sumy se bratřím Koučům, Janu Oldřichovi a nezletilému Karlovi a Jetřichovi mělo dostat zpět. Majetek se ale k Polyxeně Lobkovicové nedostal a prodej byl neplatný. Statky patřily Petrovi, který byl v Drážďanech a z účasti na povstání obviněn nebyl. Vyjasnění konfiskací a dělení panství mezi bratry trvalo asi do roku 1630, kdy bratři si panství rozdělili po smrti otce. Karel obdržel Veselici, Petkovy a Rousínov a Jetřich Domousnice, Rabakov a Čížovky. Obhajobu majetku Koučů ještě musela podstoupit vdova po Jetřichovi Anna, která byla v lednu 1643 vyzvána královskou komorou k vysvětlení, jakým právem majetek drží. Majetek jí měl být odebrán a proti zaplacení pohledávek předán knížeti z Lobkovic. To se ale také nestalo. Proč? Přesně to neuvádějí ani 130 let staré Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618 od T.V. Bílka. Lze z nich jen odvodit, že odsouzenému Janu Oldřichovi Koučovi, nemohl být majetek odebrán, protože jej měl jenom v užívání. Jeho jméno se vyskytuje ve zmíněných dějinách konfiskací ještě jednou a to v souvislosti s udělením pokuty, když v únoru 1629 byl obeslán k jejímu zaplacení a v únoru 1630 hlásí komorní posel, že Oldřich ujel pro víru ze země. Asi místo již zmíněné ztráty 1/3 panství, které mu nepatřilo, mu byla udělena pokuta. V odporu proti císaři stáli i Koučové z druhé větve na litoměřicku, sedí-

cí původně na statcích Trmice a Dubice a to Jan Jindřich, Adam a Petr.

Jan Jindřich byl odsouzen ke ztrátě 1/3 majetku, ale císařem byl pardonován. V roce 1628 se pro víru všichni odstěhovali do Saska. Adam v roce 1631 vstoupil do švédské služby a padl u Magdeburku. Jan a Petr se vrátili do Čech při vpádu saském v roce 1630. Přitom vydrancovali své bývalé statky, které před odchodem do Saska prodali. Konfiskací byl také postižen pán na Dětenicích, Jiří Křínecký, svobodný pán z Ronova. Polovice jeho statku propadla při konfiskačním řízení 10. listopadu 1622.

V celých Čechách bylo zkonfiskováno v tomto tragickém období skoro 3/4 majetku. Z 926 panství bylo 491 panství zkonfiskováno a převážně rozdáno za císařovy dluhy na vedení války a rozprodáno cizí šlechtě.

Na scénu kostecka vstupuje v roce 1632 Albrecht z Valdštejna, ve stejném roce kdy, v jím vedené bitvě u Lutzeny, je zabit švédský král Gustav Adolf. Valdštejn kupuje kostecké panství od Lobkoviců. Začleňuje jej do svého frýdlantského knížetství i s dílem Veselice. Období v tomto celku, s hlavním městem Jičínem, trvá jen krátce. Končí zavražděním Valdštejna v Chebu v únoru 1634. Jeho velké dílo, frýdlantské vévodství, nazývané také terra felix (šťastná země), chráněné od všech válečných hrůz, je zkonfiskováno a rozvráceno cizí šlechtou. Po zavraždění Valdštejna se kostecko dostává zpět Lobkovicům.

Kostecko, koupené na dluh, nestihl Valdštejn za dva roky zaplatit. Kostecko pak potkávají zlé časy. Do kvetoucí země vtrhávají vojska generála Colloréda a Kost je neopatrností jeho vojáků, v květnu 1635, vypálen.

Při požáru shořelo vše, co nebylo z kamene. Zpustošené panství, patřící k nejlepším v kraji boleslavském, kupují od Lobkoviců v říjnu roku 1637 Černínové. V roce 1648 je válka ukončena Westfálským mírem a Čechům se nedostalo nic z ideálů, pro něž válka vznikla. Mír přináší Čechům jen tvrdou rekatolizaci. Začínají se obnovovat hospodářské pořádky a v roce 1653 je nařízen visitační soupis selského majetku, také pod názvem berní rula. Soupis je také určen pro nové vyměření daní, hlavně k naplnění, po válce prázdné, královské pokladny. Ze soupisu se nechají vysledovat i válkou napáchané škody, evidencí pustých usedlostí.

Historik Pekař uvádí na kostecku: 25 pustých statků, 27 pustých míst chalupnických, 23 zkažených živností a 41 pustých míst domkářů. V našem nejbližším okolí je zničená celá Lhota Záhumenní u Dolního Bousova, mývajících 6 selských gruntů, chalupnická ves Bačálky má 13 zbořených stavení, v Rokytňanech Malých a Velkých jsou pusté 2 velké selské grunty a naše samota Rychnov, s jedním selským gruntem a jednou chalupou je pustá také. V domousnické části Veselice je pustý jeden selský grunt a jedna chalupa. Z historie Zelenecké Lhoty se dovídáme, že ves Kříženec byla v roce 1646 zničena švédskými vojáků rytmistra Lattermana. Ves v té době patřila Jindřichu Šlikovi z Holiče, jako součást starohradského panství. Zbytky zaniklé vsi ukrývá les Křížánek dodnes. Údaj o zničení švédy v roce 1646 je asi málo pravděpodobný, neboť Šlik přebírá Staré Hrady z konfiskátu Valdštejna za ušlý žold a Valdštejn, když Staré Hrady v roce 1628 kupuje, tak Kříženec je uváděn již vsí pustou. Mohlo tam však být ale nějaké skryté osídlení, při kostelíku uváděném jako filiální, který byl zbořen až v roce 1719.

Níže uvedený výtah z vizitačního soupisu, pořizovaného od roku 1653, je pro Veselici zatím nejstarším známým soupisem jmen veselických sedláků a chalupníků, s uvedením orné půdy v korcích výměry. U pustých usedlostí jména hospodářů nejsou. Čísla popisná nejsou ještě zavedena, tak nelze přesně určit, které to jsou usedlosti dnešní. Ves Veselice měla tehdy ve svých 15 usedlostech asi 90-105 obyvatel včetně starých lidí a dětí, bez lidí u panského dvora. Jen pro srovnání, celé Čechy měly v té době asi 1,3 mil. obyvatel a Praha jen asi 22 tisíc.

Seznam jmen a výměr polí z visitačního soupisu z roku asi 1653:

V kostecké části
to jsou sedláci:

Křištof Šnajdr 60 korců
Matěj Pokorný 40 korců
Václav Horák 40 korců

a chalupníci:

Tomáš Sviták 18 korců
Vít Kočí 8 korců
Jerolím Veselý 3 korců
Jakob Burian 18 korců
Jiřík Kučava 3 korců
Václav Jansa 5 korců

V domousnické části
to jsou sedláci:

Jan Svoboda 30 korců
Mikuláš Nezbeda 30 korců
Martin Pozemský 30 korců
Jan Pokorný 30 korců

Jan Pařez 14 korců
Michal Němec 14 korců

Následný katastr Tereziánský, revizitační, pořizovaný od roku 1713 již udává, že na zpustlých veselických hospodářstvích, po 60 letech jsou noví hospodáři.

Na Rychnovách je na selském gruntě Václav Novák a chalupa již není uvedena. Pole od ní mohla být svedena ke gruntu, nebo zarostla lesem.

V domousnické části, na pustých hospodářstvích, vyrostla pravděpodobně nová stavení. Na pustém gruntě se uvádí nový hospodář Václav Hložec a Matěj Kovář a na chalupě Johannes Smejkal a Martin Ridel. Jméno s pozdějším tvarem Rydl, dnes Rýdl, se v matrikách objevuje nepřetržitě až dodnes, a je tak celých 300 let nejstarším jménem z veselických žijících občanů. Z rodově nejstarších jmen, jejichž nositele ve veselických chalupách již nenajdeme, anebo najdeme jen jejich pokrevní příbuzné, jsou téměř celých 350 let jména Jansa, Pokorný a Burian.

Podle snímku staré chalupy, dnes č. 8 (je to jen přední domovní část - hospodářské budovy jsou již přestavěné),

pořízeného někdy v roce 1915, si můžeme, při troše fantazie, představit starou Veselici s 9 staveními kolem dvora, se 6 na Malé straně a na Lhotkách a 1 na Rychnovách.

Chalupa na snímku měla ve svém zdivu, dle vyprávění, ohořelé trámy z požáru, který musel být ještě před rokem 1653. Tak její podoba, pro dobu po třicetileté válce, může být dost pravděpodobná. Tenkrát patřila Janu Svobodovi a po roce 1713 se tam uvádí jméno Ján Burián. Paní Kateřina Buriánová, toho rodu poslední, se provdala za Františka Matouška z Kněžmosta, který byl na Veselici zase prvním toho jména.

Veliš a Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu

Jihozápadně před Jičínem se vypíná malebný kopec Veliš. Na jeho vrcholu jsou patrné stopy po těžbě čediče v již zaniklém kamenolomu. Kopci dnes dominuje zděný observační sloup trigonometrického bodu pro mapové měření z let 1938 – 1939. Při bližším pohledu na vrcholu kopce spatříme zbytky zdiva zaniklého mocného hradu, který na kopci ještě po třicetileté válce stál hrdě nad rovinou kolem Jičína a byl v té době nejmohutnější pevností východních Čech. První zmínka o hradu se datuje k roku 1316, ale my se přesuneme až k roku 1606, kdy hrad s přilehlým panstvím kupuje Jindřich Matyáš, hrabě z Thurnu a hrad Veliš se stává jeho sídlem.

Jindřich Matyáš hrabě z Thurnu se významně zapsal do českých i evropských dějin. Zmínil jsem se o něm již v úvodu. Pocházel ze starobylé severoitalské šlechty, která odvozovala svůj původ z Francie. Tato rodina nabyla jmění ve službách rakouských Habsburků a on sám v rodové tradici pokračoval. Při své cestě do Cařihradu, ve službách vyslance, získává ve svých 18 letech první diplomatické zkušenosti (léta 1585–1587). Po návratu žije v Rakousku, ve službách císaře. Rakousko opouští v roce 1606 po násilné a vražedné rekatolizaci Kraňska a jako protestant se usazuje na české Veliši. O rok později opouští císařské služby v hodnosti válečného rady a jako obratný diplomat, který rozumí česky, ovládá slovem i písmem němčinu, latinu, španělštinu, italštinu, maďarštinu a chorvatštinu, se stává příslušníkem obce českých stavů. Stává se načas i vrchním velitelem stavovského vojska. Je jedním z hlavních obhájců slavného majestátu z roku 1609 a jedním z hlavních osobností při založení stavovské konfederace v roce 1619. O jeho osudu po Bílé Hoře jsem se již zmínil. Po bezvýsledném požádání císaře o milost, se stává vůdcem české stavovské emigrace a pokračuje dál v odboji jako generál ve službách Šedmihradského knížete Bethelena, Benátčanů, Dánů a Švédů. Dostává se mu uznání v diplomacii od Holanďanů, Angličanů i Francouzů. V roce 1631 připravuje ve službách švédského krále ozbrojený vpád do Čech, s očekávanou podporou saského kurfiřta Jana Jiřího.

Sasové ale postupují samostatně a tak záměr ztroskotá. V Praze Thurn již vystupuje jako generální komisař švédského krále. Do Týnského chrámu dosadí protestantské kněze a nechá pietně v Týnu pohřbit hlavy popravených pánů, svých druhů v povstání, které před tím snímá z Mostecké věže, tam zavěšené od popravy v roce 1621. Po ústupu Sasů z Prahy a z Čech v červnu 1632 opouští Čechy již natrvalo. V únoru 1633 je jmenován velitelem švédského sboru ve Slezsku, kde u Stínavy kapituluje před

přesilou Valdštejna a vydává mu slezské pevnosti. I když byl Thurn odsouzen císařem k smrti, tak císařův generál Valdštejn využije svých neomezených pravomocí a Thurna propouští. Tím si u císaře a u dvora přivodí velké problémy. Thurn požádal v březnu roku 1635 o odchod ze švédské armády. O rok později odchází do ústraní do dnešního Pjarnu v Estonsku na statky své snachy Magdalény Thurnové. Dne 22. ledna 1640, za přítomnosti rodiny, umírá ve věku 72 let. Byl pohřben do rodinné hrobky v hlavním kostele v Revalu, dnešním Talinu, na tisíc kilometrů vzdáleném od české Veliše, kam se nesměl již nikdy vrátit. Životní pouť tohoto českého šlechtice dospěla ke konci. Tento český šlechtic, ač nebyl svým původem Čech, vybaven diplomatickým uměním, dobrovolně s mečem a v sedle koně, křižoval Evropou od Balkánu až po pobřeží Severního a Baltského moře, kde všude hájil zájmy Čechů. Bojoval za mírovou Evropu a až na sklonku svého života zjistil, že jeho spojenci měli své zájmy a to jen k opanování Evropy a ne zájmy pomoci Čechům k znovu nabytí protestantské svobody. Jistě si také uvědomil tragický omyl bitvy

na Bílé Hoře. Za prohranou bitvu si také vysloužil odsudek historie, která jakoby nevzala v úvahu, že nebyl v odpovědnosti za povstání sám, i když byl vrchním stavovským velitelem. On v odboji zůstal za hranicemi Čech až do konce svého života, odboj šlechty v Čechách se však zhroutil již po deseti dnech.

Jeho hrad Veliš postihl neblahý osud. Na doporučení vojenských inženýrů bylo v roce 1658 rozhodnuto o jeho demolici, což postihlo i jiné hrady. Třeba i blízký Kumburk. Demolice hradů bylo preventivním opatřením císaře proti možnosti využití pevností vnitřním nepřítelem říše. Rozhodnutí bylo v době, kdy takovéto pevnosti, díky rozvíjícímu se dělostřelectvu, neměly valný význam. Byl to spíš akt nic neřešící pokračující pomsty nad zbytky slávy a svobody českých stavů. K demolici došlo v roce 1678 a kámen byl použit na stavbu jezuitského zámku v Milíčevsi a ke stavbě domů ve Starém Místě. Dopravením zřezky zbytků hradu bylo otevření kamenolomu na vrcholu kopce.
(Pokračování v příštím 41. čísle ZV)

Lád'a Matoušek

ČERNÁ KRONIKA OBCE

V obci Veselice se od října 2012, do března 2013, stala pouze jedna událost.

Dne 26.1.2013 neznámý pachatel vnikl nezjištěným způsobem na pozemek biofarmy, kde odmontoval kovovou matici šroubu, na němž byl uchycen ocelový řetěz, zajišťu-

jící dveře stodoly. Zde neznámý pachatel odcizil motorovou pilu Husquarna, okružní pilu Narex, stavební vysavač a 6 tub montážních pěn. Odcizením těchto věcí vznikla škoda 20 000 Kč.

nstržm. Alena Bubnová, OO PČR Dobrovice

REDAKČNÍ ČLÁNEK O ZŘÍZENÍ ÚČTU PRO PŘÍSPĚVATELE NA ČASOPIS

Vaše články a dopisy jsou pro nás motivací a některé rádi realizujeme, výborná je připomínka paní Novákové (Pelikánové), která nám doporučila zřízení bankovního účtu. Pro některé čtenáře bude tento způsob jistě výhod-

nější. Děkujeme za Vaši podporu, bez které by Zpravodaj Veselice nemohl vycházet. Číslo bankovního účtu je uvedeno v tiráži.

Navrátil

INFORMACE O ŽIVOTĚ V NAŠÍ OBCI NOVOROČNÍ POCHOD NA VESELICI

Již pátý ročník tradičního novoročního pochodu okolím obce Veselice odstartoval po projevu prezidenta republiky ve 13.30 hod. od místní Veselské hospůdky. Letos se náš sešlo 59 – což je opět rekord v počtu příchozích. Celkové počty doplnily i 4 kočárky a 8 čtyřnohých kamarádů. Letošní trasa vedla obcí Veselice, kolem „poustevníkovi“ jeskyně nad obcí Řitonice, kde byla malá zastávka

s výkladem. Potom jsme vyšli směr les zvaný „Hlubočák“, kde před vstupem byla uspořádána „kulturní vložka“ dvě účastnice pochodu zazpívaly krásnou píseň z pohádky. Současně byli doplněny tekutiny a po tomto občerstvení jsme se vydali na další cestu. Prošli jsme les a na konci u chat jsme si opekli vuřty, napili se připraveného čaje a svařeného vína. Po této zastávce nás čekala poslední fáze pochodu a to dojít do cíle na Veselici, kde nás již všechny čekala odměna v podobě gulášové polévky. Při závěrečném pokřiku „sláva nazdar výletu“ všech zúčastněných jsme se dohodli, že se na příštím pochodu opět sejdem.

Na závěr bych chtěl touto cestou poděkovat obci Veselice za finanční příspěvek, manželům Buckovým za přípravu sálu a samozřejmě velké poděkování patří organizátorce pochodu a kuchařce v jedné osobě Evě Konývkové.

Již v pořadí pátá tradiční soutěž o nejchutnější velikonoční nádivku a sváteční bramborový salát se konal v neděli 31. 3. 2013 od 16.00 hod. ve Veselské hospůdce na

VESELICI. Vybraná pětičlenná komise hodnotila z 11 přinesených vzorků bramborového salátu a 8 vzorků velikonoční nádivky. Hodnotil se vzhled a samozřejmě chuť vzorků. Vzhledově se líbilo upečené nádivkové srdce, ale co se týkalo chutě, tak porota velmi pečlivě

provedla výběr těch nejchutnějších a nejlepších s následujícími výsledky.

V kategorii sváteční bramborový salát bylo pořadí následující: 1. místo František Brzobohatý, 2. místo Zdeněk Srb, 3. místo Jarmila Bulířová.

V kategorii velikonoční nádivka bylo pořadí následující: 1. Václav Bucek, 2. Mirek Pažout, 3. Marie Šoltysová.

Letošní rok se ukázalo jak jsou kuchařky či kuchaři zdatní, protože najít v této „zimní době“ pod sněhem např. kopřivy do nádivky byl opravdu těžký úkol.

Nakonec jsme všichni provedli ochutnávku přinesených vzorků, chvíli poseděli a vyměnily si informace o „tajných ingrediencích“ ve svých soutěžních vzorcích. Závěrem jsme poděkovali hlavní organizátorce této soutěže Evě Konývkové a samozřejmě také manželům Buckovým, za poskytnutí a přípravu sálu, kde se soutěž konala.

**Dušan Konývka,
Eva Konývková**

INFORMACE O ČINNOSTI OBECNÍHO ÚŘADU VESELICE

- ◆ ZO projednalo a schválilo žádost o zřízení vodovodní přípojky pro novostavbu RD Terezy Jírovcové a Milana Masáka
- ◆ ZO projednalo a zamítlo žádost o prodej pozemků č. p. 119 a 120 manželů Hrdých
- ◆ ZO projednalo a schválilo žádost o kácení dřevin manželů Stadnikových
- ◆ ZO projednalo a schválilo Dodatek č. 1/2013 Smlouvy o odvozu komunálního odpadu s firmou Compag Mladá Boleslav
- ◆ ZO projednalo a schválilo Dodatek č. 2 k obecně závazné vyhlášce obce Veselice č. 2/2008 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních

odpadů, kterým se zvyšuje poplatek za komunální odpad ročně na 550,0 Kč pro fyzickou osobu, která má v obci trvalý pobyt a fyzickou osobu, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, nacházející se na území obce, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba

- ◆ ZO projednalo a schválilo žádost o zřízení přípojky elektrické energie na parcelu p. č. 23/2 Pavla Babáka
- ◆ ZO projednalo a schválilo výměnu oken a vchodových dveří v budově OÚ, z došlých nabídek vybralo firmu ALFA OKNA s. r. o., která výměnu provedla za celkovou cenu 94 346,00 Kč.

Miroslav Pažout, Marcela Šafránková

Z ČINNOSTI SPOZ VESELICE

Chci se zmínit o činnosti SPOZ Veselice.

V prosinci jsme pořádali nadílku pro malé občánky z Veselice. Jako každý rok přišli čerti a Mikuláš a nadělili všem zúčastněným dětem dárkové balíčky - sladkosti. Děti zase potěšily malou básničkou či písničkou. Děti se sešlo dost a které nemohly, třeba byly nemocné, tak jsme jim balíčky doručili, aby měly také pozdrav od Mikuláše.

Pak jsme 8. 12. popřáli panu Petru Novákovi k 60. narozeninám, sice až po svátcích, ale o to srdečněji jsme byli přivítáni u Buků. Paní Karolína Buková oslavila 20. 12. 2012 krásné 91. narozeniny. Každý z nás by si přál, být tak vitální a krásně vypadat jako paní Buková. Ať jsme byli v roce 2000 nebo nyní, tak je paní Buková stále stejná, hezká jako kytička.

V letošním roce 2013 jsme popřáli panu Červovi 3. 1. 2013 k 65. narozeninám. Vzpomínáme, také na paní Koubovou, paní Šolcovou a paní Kodrikovou. Srdečně je zdravíme.

V dubnu jsme byli popřát panu Štěpanovskému k 70. narozeninám. Když už jsem se zmínila o stále hezké tvářičce, tak totéž platí o paní Janě Cidlinové, která v dubnu oslavila 84. narozeniny.

Ještě jsme měli 12. 4. oslavence s padesátkou, ale dostavili jsme se až 4. 5., až když pan Drahorád přijel z Německa, byli jsme mile přivítáni a hezky jsme si popovídali.

V květnu se budeme těšit na další oslavence, paní Štěpanovskou, která oslaví 60. narozeniny, pana Josefa Rýdla 21. 5. 65. narozeniny a jedna z nejstarších oslavenkyň Vlasta Doškářová oslaví 27. 5. krásné 92. narozeniny.

Bohužel už nepopřejeme v červnu paní Rýdlové, která by se dožila 96 let, zůstane nám milá vzpomínka na ní.

**Za SPOZ Jarmila Bulířová,
Věra Pažoutová,
Miroslav Pažout**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA 1.- 6. 2012

70 let	3. dubna 2013	František Štěpanovský
65 let	3. ledna 2013	Ladislav Červa
	21. května 2013	Josef Rýdl
60 let	13. května 2013	Libuše Štěpanovská
55 let	15. června 2013	Věra Pažoutová
50 let	12. dubna 2013	Petr Drahorad
40 let	18. ledna 2013	Vladislava Rysová
	25. ledna 2013	Jana Matoušková
	10. dubna 2013	Ivana Bravencová
30 let	1. února 2013	Jan Nekvapil
	27. dubna 2013	Miroslav Pažout
20 let	11. února 2013	Jana Bucková
	15. května 2013	Filip Špígl
10 let	12. ledna 2013	Tomáš Kodrik
5 let	11. ledna 2013	Barbora Bravencová

ODHLÁŠENÍ:

Kodriková Emilia (č. p. 20), Miroslav, Kristýna a Vojtěch Radostovi (č. p. 17), Majerová Jana (č. p. 17)

Marcela Šafránková

ÚMRTÍ A VZPOMÍNKA

Se smutkem v srdci oznamujeme, že dne 24. dubna 2013 zemřela paní **Marie Rýdlová**, Veselice 28, ve věku nedožitých 96 let.

Dne 29. září 2013 vzpomeneme 18 let od úmrtí pana **Josefa Rýdla**. S láskou vzpomínají

rodiny Rýdlova a Šifaldova

VZPOMÍNKA

Dne 21. dubna 2013 by se dožil 100 let pan **Rudolf Cidlina** a dne 29. června 2013 90 let pan **Pavel Cidlina**.
Vzpomíná rodina

Dne 11. února 2013 uplynulo 10 let od úmrtí našeho milovaného tatínka a dědečka pana **Josefa Kříže**. S láskou vzpomínají

manželka a děti s rodinami

ČTENÁŘSKÉ DOPISY A OHLASY

Ahoj Veseláci, pravidelně sleduji události v „mé rodné obci“. Na internetu Veselický zpravodaj – je prostě úžasný a nejsem odkázána pouze na tištěnou formu novin. Jediná věc mi chybí. To je číslo účtu, na které je možno přispět na časopis. Prosím o uvedení jej třeba dole u e-mailu stránek – pod čarou. A než to ve zpravodaji vyjde, prosím č. ú. mi pošlete na můj e-mail. Děkuji, všechny zdravím a přeji hezký den.

Hana Nováková (Pelikánová)

PŘÍSPĚVATELÉ NA ČASOPIS

Na Zpravodaj Veselice do 8. 5. 2013 přispěli: Drahorad Jana, Runčík J., Runčíkovi, Štěpanovská L., Jírovec P., Šíbovi, Legnerová A., Hrdý R., Pažoutová Jana ml., Tomsa Jiří, Pokorný Zdeněk, Tauchman Zdeněk, Runčík J., Pelikán L., Antošová L., Stádníkoví, Kouba M., Drobná L., Křížovi, Rýdlovi č. p. 28.

Pro možnost zaslání příspěvků na vydávání Zpravodaje Veselice byl zřízen tento bankovní účet u mBank pobočka Mladá Boleslav: č. ú. 670100-2210595734 kód banky 6210. Do zprávy pro příjemce uvádějte prosím svoje jméno. Příspěvek na tento účet je možno zasílat i prostřednictvím internetu, vedení účtu je bezplatné. Za Vaši finanční podporu děkujeme.

Všem přispěvatelům redakční rada upřímně děkuje

ZAMYŠLENÍ NAD VELIKONOCEMI

Velikonoce a Vánoce jsou nejvýznamnějšími svátky, jejichž srovnávání však není jednoduché. I když o Velikonocích i o Vánocích bylo každým rokem již řečeno mnohé, opět se nad těmito nejvýznamnějšími svátky v roce zamýšlíme.

Vánoce jsou svátky, které v křesťanské tradici představují oslavu narození Ježíše Krista. Vánocům předchází doba adventní a jsou spojeny s rodinnou tradicí pohody, obdarovávání, lidské štědrosti, dělení se s druhými lidmi. Je v nich zdůrazněna rovina mezilidská.

Velikonoce jsou svátky, kdy si křesťané připomínají, z hlediska jejich víry, centrální historickou událost „smrt a z mrtvýchvstání Ježíše Krista, vtěleného Boha“.

Velikonoce jsou svým původem svátkem jara. Již ale Židé dali kananejskému pohanskému svátku jara zcela nový význam svátkem Paschy. Křesťané pak rozpo-

znali v tajemství Velikonoc opravdové jaro: život je silnější než smrt. (Anselm Grün)

K svátkům (vánočním i velikonočním) neodmyslitelně patří typické květiny. K vánocům to je vánoční hvězda a vánoční kaktus, jehož plazivé větvičky jsou tvořeny oválnými články, které na konci zdobí hvězdicové květy. Pochází z deštných pralesů Střední a Jižní Ameriky. Kvete v druhé polovině roku, kdy se začínají krátit dny.

K velikonočním je to velikonoční kaktus, který má články zaoblené, tmavě zelené s vínovým okrajem. Jednotlivé druhy velikonočních kaktusů se liší květem. Tvoří je velké šarlatové červené květy, nebo kvete na pětihranných článcích menšími květy růžové barvy, nebo na koncích listových článků tvoří růžovofialové květy listových článků. Velikonoční kaktus pochází z Brazílie, kvete na jaře v období Velikonoc.

O historii Velikonoc již bylo mnoho řečeno. Přesto v době velikonočních svátků se opět zamýšlíme nad jejich poselstvím. Je to událost, která podle křesťanské víry, zásadním způsobem proměnila vztah mezi celým lidským stvořením a Bohem.

Velikonoce a jejich slavnost z mrtvých vstání se v církvi slaví od nejstarších dob.

Velikonoce začínají dobou postní, která je přípravou na Velikonoce a má jiný smysl a atmosféru než vlastní doba velikonoční.

V době postní má křesťan provádět duchovní inventuru vlastního života ve vztahu k Bohu. Má si intenzivně uvědomit a prožít vlastní hříšnost, pokusit se nasměrovat svůj život opět tím správným směrem, což nelze bez určitého ztišení a sebekázně.

Tento „kající“ se charakter postní doby se výrazně projevuje v liturgii. Velikonoce nás mnohem více soustřeďují na to, co Bůh pro člověk dělá. Je to pro člověka méně uchopitelné, a tudíž náročnější, neboť to od něj mnohem více žádá. Ze své podstaty jsou to však svátky neuvěřitelné radosti a volného vydechnutí.

Velikonoční příběh může i dnešního člověka, svou hlubokou lidskou dimenzí, oslovit. Vždyť se to týká každého z nás. Každou postavou velikonočního příběhu se může člověk identifikovat. V každé postavě může nalézt sám sebe.

Jan je výrazem naší touhy po Ježíšově blízkosti, Ježíšova příklonu k člověku.

Jidáš je kusem nás, když zrazujeme druhé, když zrazujeme Boha, když zrazujeme sami sebe.

Petr je ten, který nahlíží svoji slabost, který je schopen této slabosti v dané chvíli nejenom litovat, ale uvědomit si její důsledky, a který najednou vidí své jednání a život v úplně novém světle.

Tak bychom mohli pokračovat, neboť tyto situace se v našem stále životě opakují.

Můžeme jít s Ježíšem Křížovou cestou, neboť každý z nás má za sebou nějaký příběh utrpení, způsobeného druhými lidmi, nesmyslností a ztrátou naděje.

Když Ježíš volá na kříži „Bože můj, proč jsi mě opustil?“, je to výraz toho, co každý z nás přece dobře zná, když se potácí, když není schopen svoji situaci zvládnout a když má pocit, že ho Bůh opustil.

Hlavním poselstvím Velikonoc pro dnešního člověka je žít s láskou k druhým lidem, žít s nimi obyčejný život, sdílet jejich bolesti, starosti a radosti. Právě způsob, jak žít i v bolesti, v nezdarech, po příkladu Krista milovat a věřit i v těch nejtěžších situacích. A to nejen bolesti fyzické, ale i duchovní, mentální.

Křesťanské poselství Velikonoc má význam pro celé lidstvo. Je to výzva pro nás, pro všechny. Někteří třeba ještě o Kristu ani neslyšeli, mnozí během života však změni směr své cesty životem, možná až ve své poslední chvíli. Velikonoční příběh může oslovovat i dnešního člověka.

Velikonoční příběh

V předvečer Velikonoc večerel Pán Ježíš se svými učedníky. Pán Ježíš vzal chléb, poděkoval Pánu Bohu, lámal ho a dával svým učedníkům. Řekl jim: „Vezměte a jezte, neboť toto je moje tělo“.

Pán Ježíš vzal také kalich plný vína. Podal jej učedníkům svým a řekl jim:

„Vezměte a pijte, neboť toto je kalich mé krve, kterou za vás proliji na kříži, aby vám byly odpuštěny hříchy.“

Potom odešel Pán Ježíš se svými učedníky do Getsemanské zahrady.

Tam se modlil: „Můj Otče, jestli je to možné, dej ať nemusím trpět. Ale udělej to, co chceš Ty a ne to, co chci já.“

Jeden z učedníků se jmenoval Jidáš. Ten se rozhodl že Pána Ježíše zradí. Přivolal vojáky, aby Pána Ježíše zatkli.

Vojáci Pána Ježíše svázali a odvedli k Pilátovi. Chtěli, aby ho Pilát odsoudil k smrti na kříži. Pilát tušil, že je Pán Ježíš nevinný. Nechtěl ho však propustit, protože se bál Židů.

Pilát se zeptal Židů: „Co mám udělat s Ježíšem“ všichni křičeli: „Ukřižuj ho!“

Pilát tedy Pána Ježíše vydal Židům, aby ho ukřižovali. Řekl jim: „Vy sami si ho ukřižujte. Já za jeho smrt nemohu“. A na znamení svých slov si umyl ruce.

Vojáci nasadili Pánu Ježíši korunu z trní, bičovali ho a posmívali se mu.

Pak Pána Ježíše odvedli na horu Golgotu a tam ho přibili na kříž mezi dva zločince.

Když Pán Ježíš zemřel, jeho učedníci ho sundali z kříže a položili do hrobu vytesaného ve skále. Před vchod přivalili velký kámen.

V neděli za svítání šly k Ježíšovu hrobu dvě ženy. Když tam přišly, byl hrob prázdný.

Ježíšovo tělo zmizelo. Najednou se objevil anděl a řekl jim: „Nebojte se, Pán Ježíš tu není, vstal z mrtvých!“

Obě ženy hned běžely k učedníkům, aby jim řekly, co se stalo. Najednou se u nich objevil Pán Ježíš. Ženy měly velkou radost. Pán Ježíš jim řekl: „Běžte k mým učedníkům a povězte jim, že jsem vstal z mrtvých.“

Velikonoce jsou také slavností příchodu jara. Ze země už vyrážejí první stébla trávy, objevují se květiny, na stromech pučí nové listy, do přírody se vrací život. Lidé jaro vždy vesele vítali. Zdobí se velikonoční vajíčka a drobné figurky mláďátek, která na jaře přicházejí na svět: kuřátka nebo zajíci. Na velikonoční pondělí u nás kluci honí děvčata s pomlázkou a na oplátku bývají zase politi studenou vodou. Tenhle dávný zvyk nevyjadřuje škodolibost, ale přání, aby se i v nás život obnovoval a byli jsme svěží, jako jsou čerstvé mladé pruty, nebo zurčící voda.

Na stolech bývá spousta dobrot. Z těsta se pečou bochánky, malé jidášky a beránci. Na velikonoční ráno přinášejí lidé trochu z připraveného jídla do kostela, kněz jim požehná a oni je pak nesou buď na svůj sváteční stůl nebo osamělým lidem pro radost.

Navrátilovi